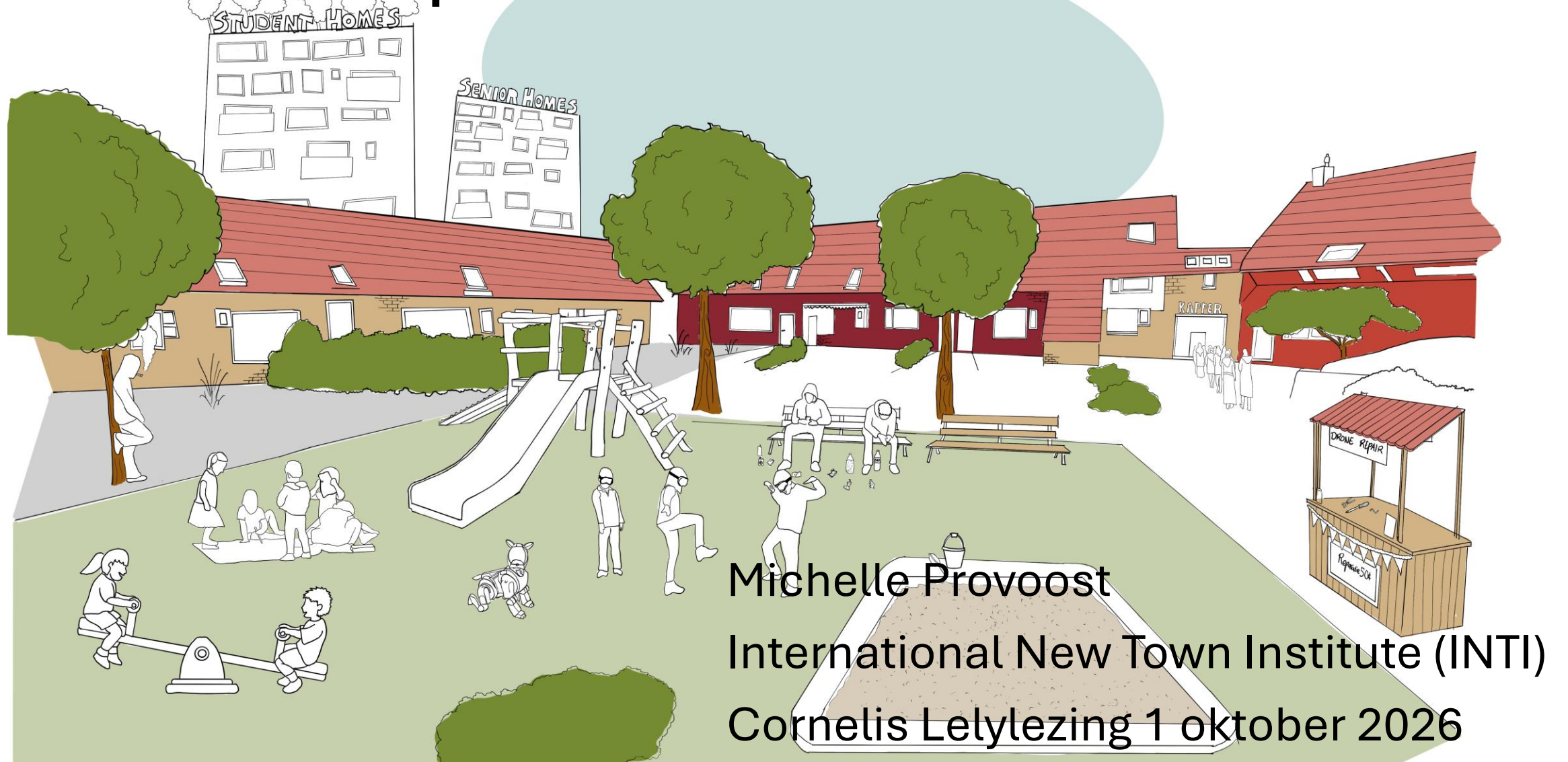

De stad is nooit af

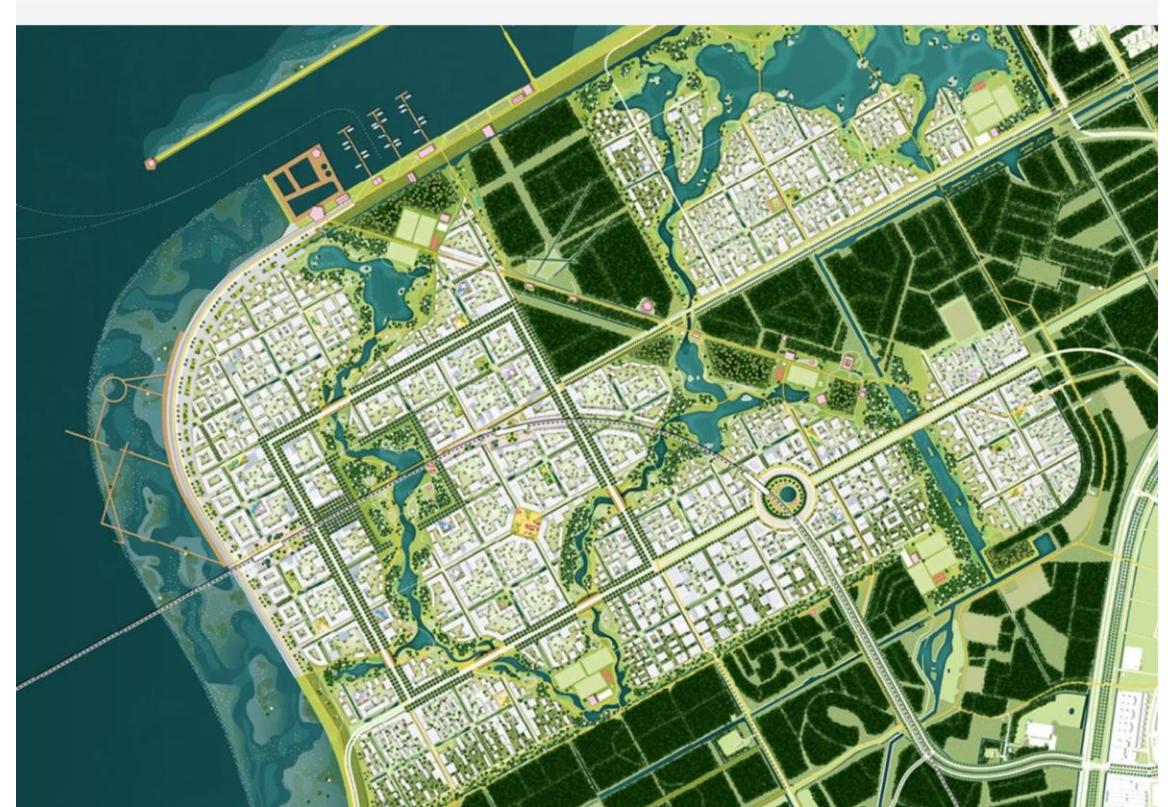
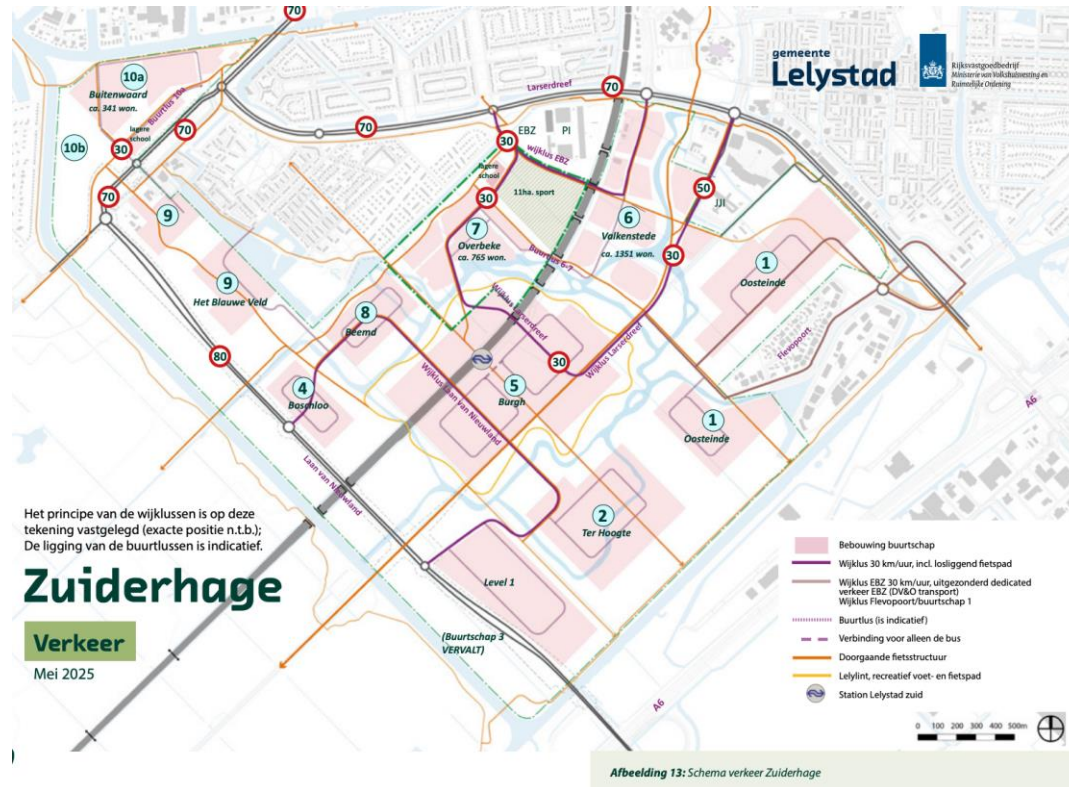
Verder bouwen op bestaande kwaliteiten

Michelle Provoost
International New Town Institute (INTI)
Cornelis Lelylezing 1 oktober 2026

Een nieuwe stad bouwen

MASTERPLAN ALMERE PAMPUS: WIJK VOOR DE TOEKOMST, GEWORTELD IN ALMEERSE TRADITIE

Stadsvernieuwing: de volgende ronde

Negentiende eeuwse wijken

Naoorlogse wijken (1945-1965)

Post 65 wijken (1965-1990)

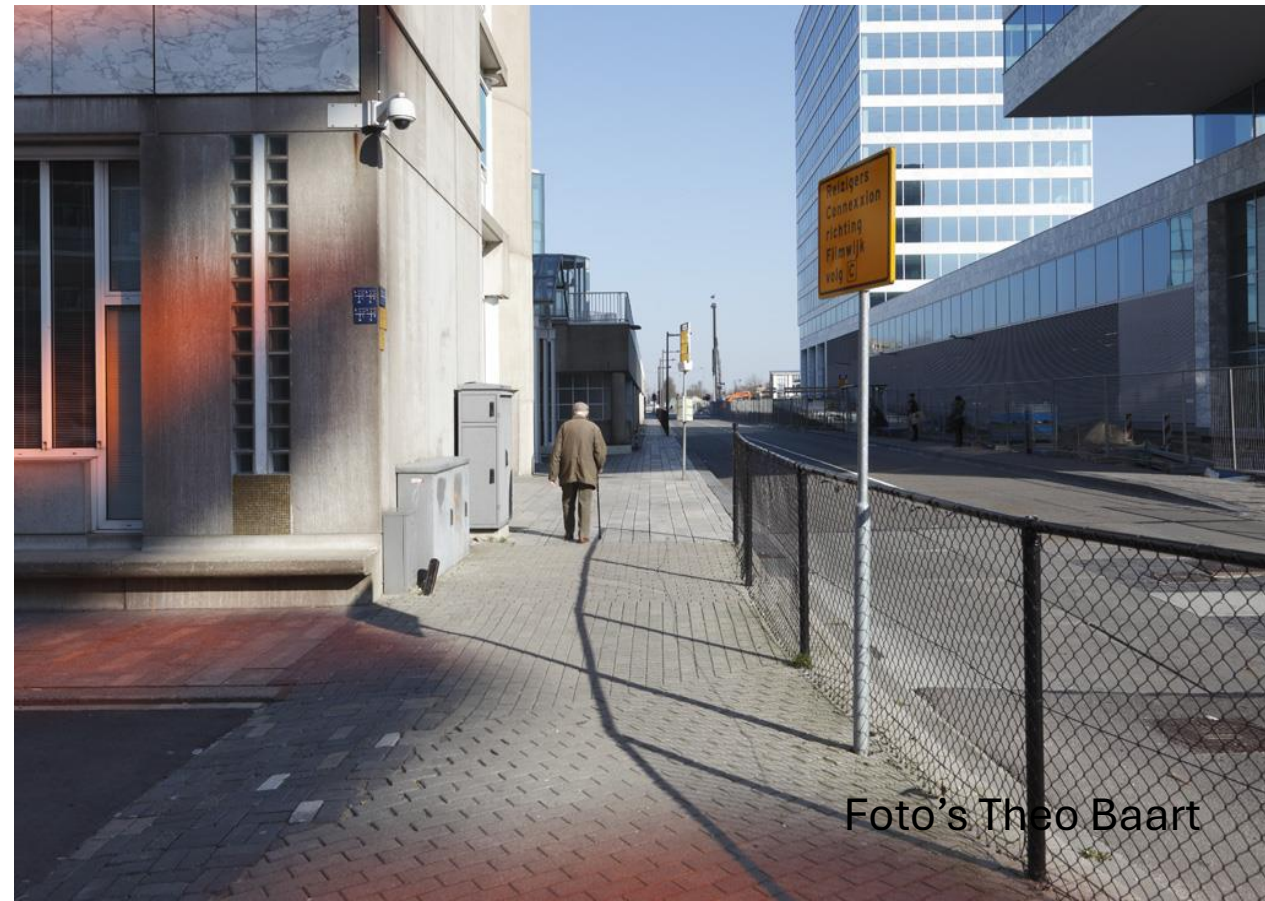
Boeier, De Grijze Kempenaar, Lelystad

Centrum, De Werven, Almere-Haven

De vraag is niet:
hoe maak je een stad waarin mensen gelukkig zijn?

Maar:
hoe maak je een stad waarin mensen gelukkig blijven?

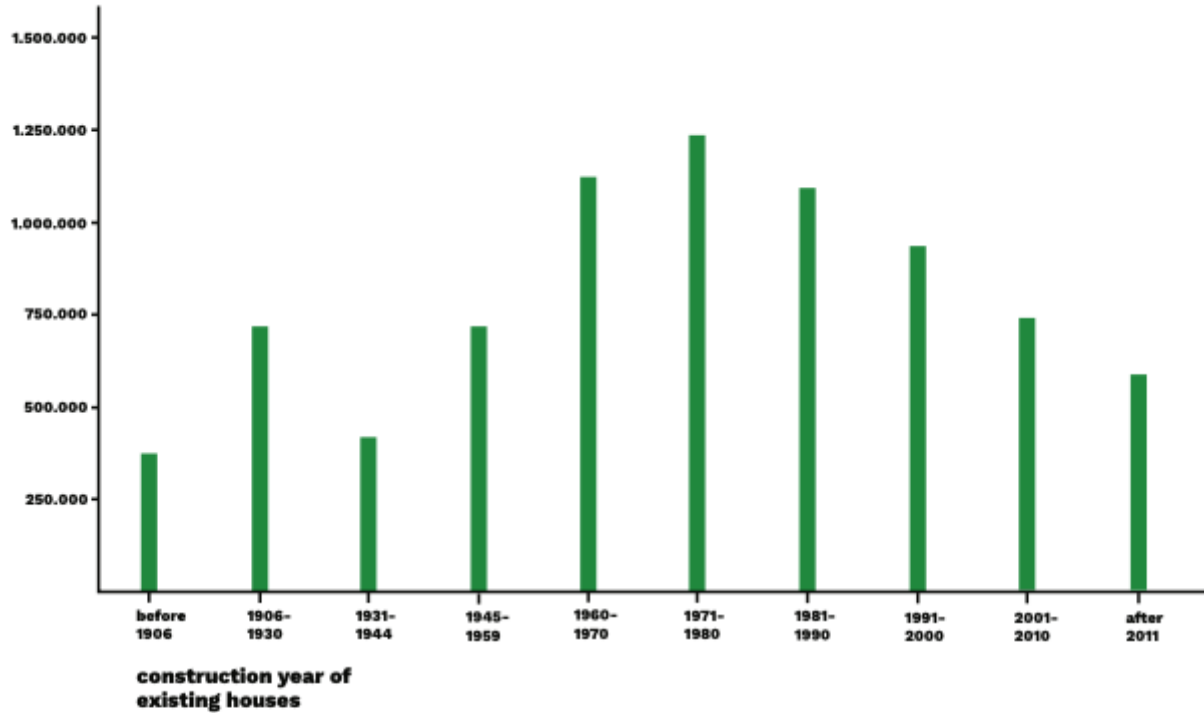

Foto's Theo Baart

Kabinet Den Uyl, 1973-1977

Kwantiteit én experiment

Bijna 40% van alle woningen is gebouwd tussen 1945-1980

bron: Rapport van de Staatscommissie demografische ontwikkelingen 2050 'Gematigde groei'

Zorg

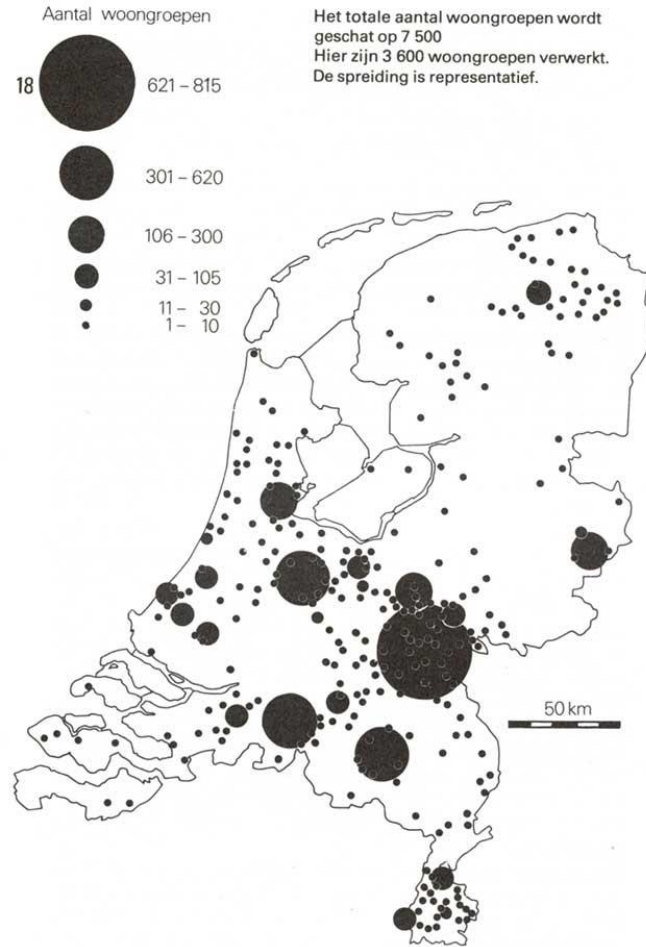
Ziekenhuis Almere/Purmerend/Capelle a/d IJssel

Onderwijs

Middenschool, Lelystad

Nieuwe woonvormen

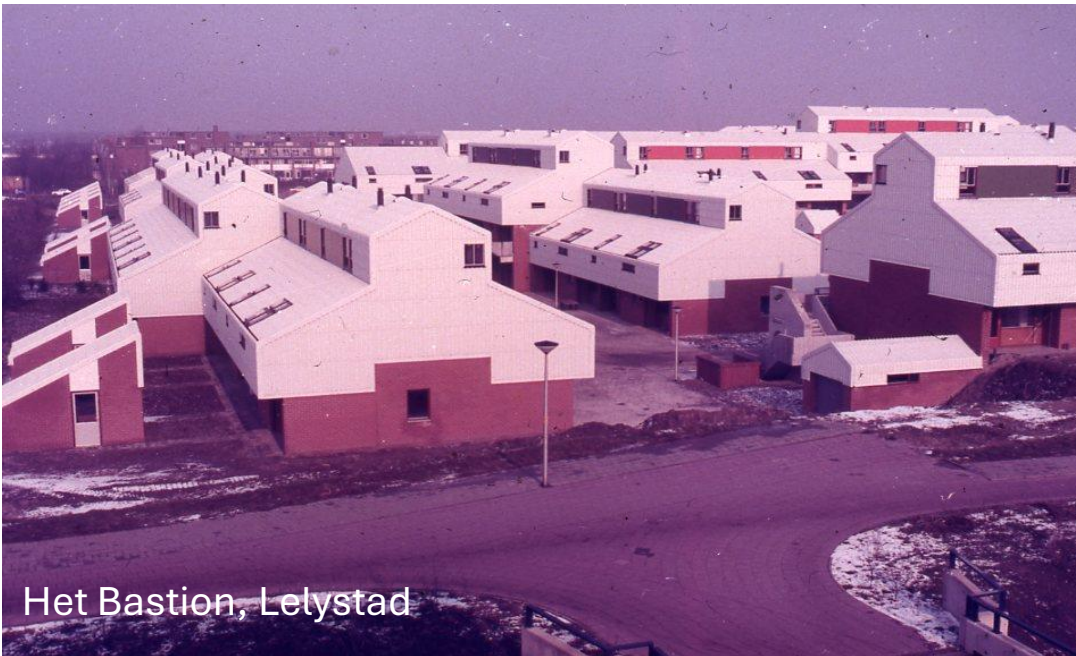

De Redemark en De Hoekwierde, Almere; Sidhadorp, Lelystad (boven)

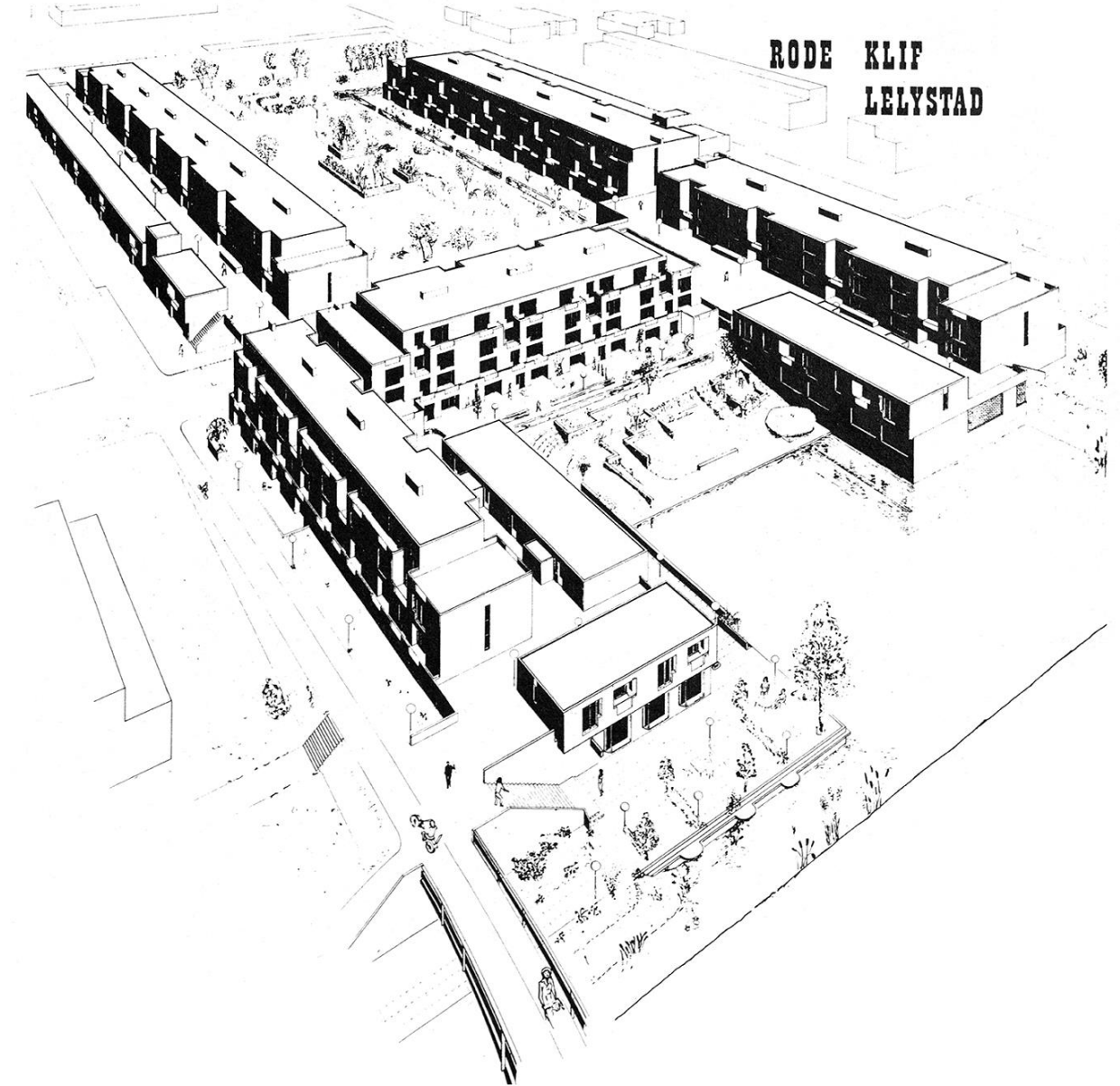
Gemeenschap bouwen

Woondekken, Zoetermeer

Het Bastion, Lelystad

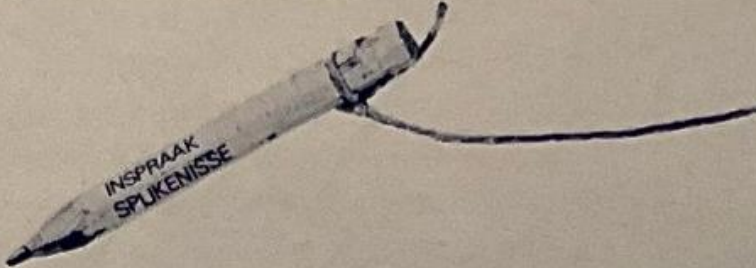
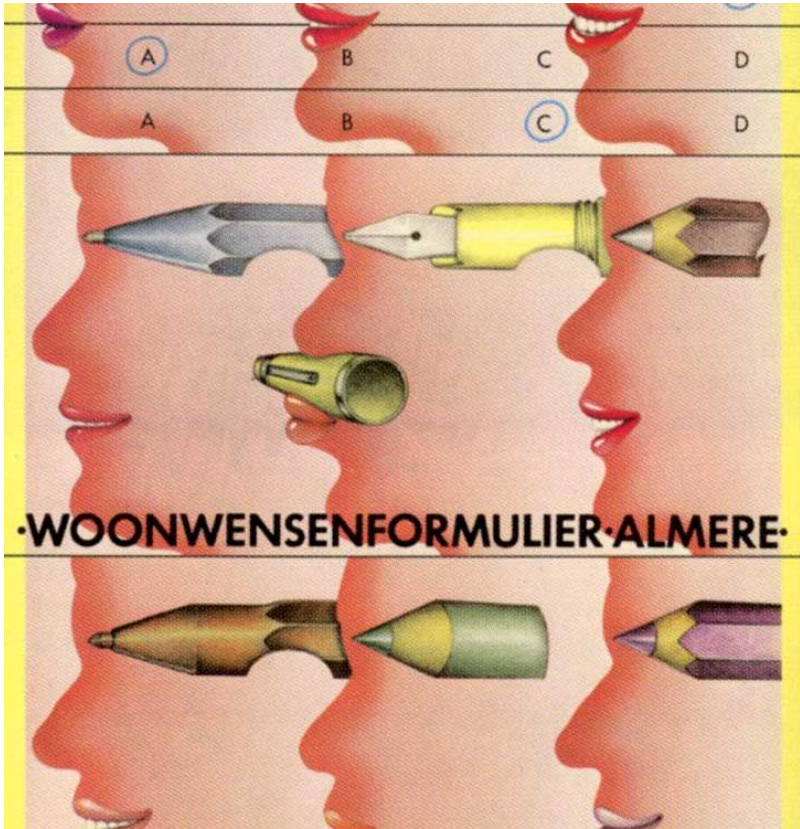
Collectieve voorzieningen

De Roef, Almere

De Meerpaal, Dronten

ik doe mee aan de
inspraak | nieuwbouw | spijkenisse

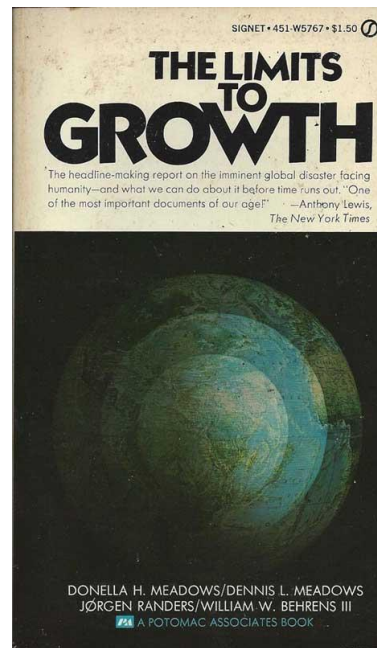
naam : _____
straat : _____
wijk : _____
telefoon : _____

deze bon in een open envelop, zonder postzegel, sturen
naar werkgroep 2000, antwoordnummer 2000, Spijkenisse

Participatie

Het Spijkenisser model

Groen

Centrum voor
natuureducatie,
Lelystad

Biologisch cluster,
Flevopolder

Almere, de Wierden

Crisis jaren 80
Einde subsidies
Begin stadsvernieuwing grote steden

ALMERE, ANTI-STAD VAN DE NAASTE TOEKOMST

U heel lang staat vast, dat in Zuidelijk Flevoland een nieuwe stad zal komen, een stad met de naam **Almere**. Het tusschen aan Amsterdammers zou naar o.m. deze stad kunnen vlieden, was een van de onpersoonlijke overwegingen, om haar te plannen. In de loop der jaren, dat er aan **Almere** werd gestudeerd en getoekend, veranderden plannen, cijfers, voorspellingen, intichien. Volgens velen werd het nu steviger, of er een stad van die omvang op die plaats moet komen. Het apparaat echter is niet meer te stellen, de eerste en de tweede namen zullen worden vastgesteld.

Het draaiend onder **Almere** staat in verband met de naam. Volgens van de Minister van Landbouw, Natuur en Toerisme, **W. van der Stoep**, is de naam **Almere** in de loop der jaren veranderd. Het woord **Almere** is ontstaan uit de naam **Almire**, die in de loop der jaren veranderd is in **Almere**. De naam **Almere** is ontstaan uit de naam **Almire**, die in de loop der jaren veranderd is in **Almere**.

Onhoudbaar

Almere, zegt het rapport, is onhoudbaar. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd.

Wegens het feit, dat de naam **Almere** is veranderd, is het onhoudbaar. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd.

Weddenschap

Opmerking. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd.

Opmerking. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd. Het is onhoudbaar, omdat de naam **Almere** is veranderd.

De grote rivieren, die door de taale van ons land stroomden, en die door de taale van ons land stroomden, en die door de taale van ons land stroomden.

Isolement wordt via borrel ontvlucht Drankmisbruik groot probleem in Lelystad

(Van onze correspondent)

NOELLE - Nergens is een land treft men zo veel problemen als in de provincie Friesland. Deze treft men in de provincie Friesland. Deze treft men in de provincie Friesland. Deze treft men in de provincie Friesland.

Hierin is het probleem van de drankmisbruik. Hierin is het probleem van de drankmisbruik. Hierin is het probleem van de drankmisbruik.

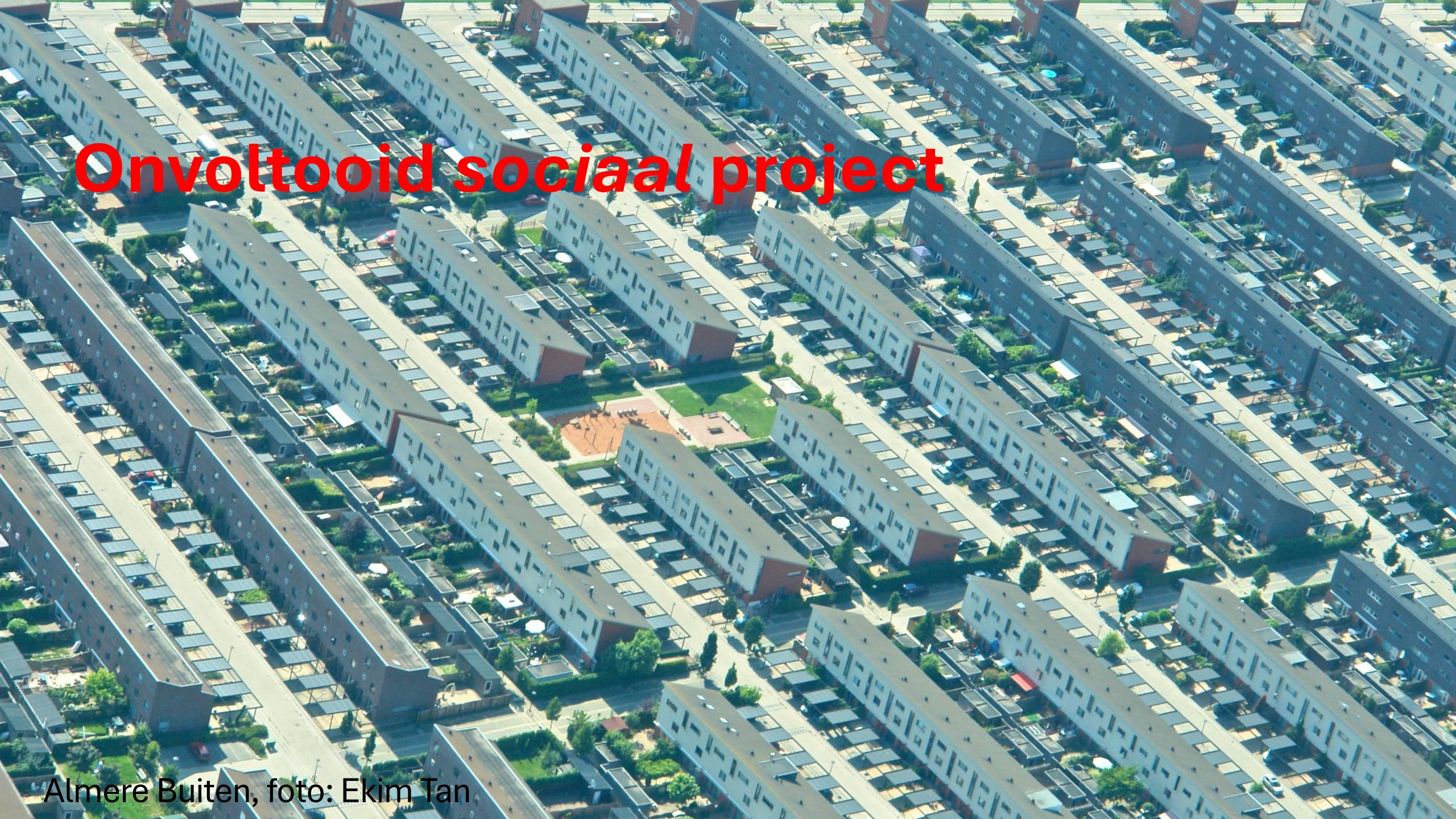
Centrales willen reservevermogen vergroten

ARNHEM - De Nederlandse elektriciteitsbedrijven willen hun reservevermogen vergroten. Het reservevermogen is het vermogen dat nodig wordt gemaakt om aan de elektriciteitsbehoefte te voldoen. Het reservevermogen is het vermogen dat nodig wordt gemaakt om aan de elektriciteitsbehoefte te voldoen.

De provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land. De provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land. De provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land.

In de provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land. In de provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land. In de provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land.

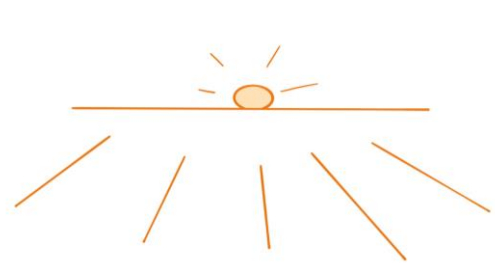
Het drinkprobleem in de provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land. Het drinkprobleem in de provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land. Het drinkprobleem in de provincie Friesland is een van de grootste talen in ons land.

Onvoltooid sociaal project

Almere Buiten, foto: Ekim Tan

Stadsvernieuwing van de Post 65 wijken: 15 kansen

1. Stip op de horizon

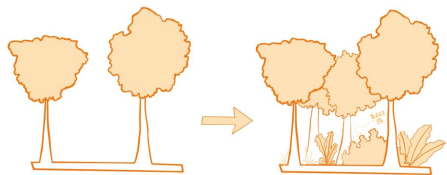
2. Transformatie op basis van
bestaande kwaliteiten

3. Integrale aanpak

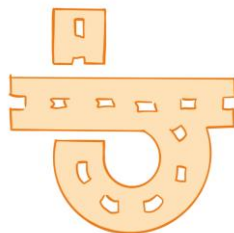
4. Doorgaand experiment

5. Alles groen, tenzij...

6. Opwaardering openbare
ruimte via vervangingsopgave

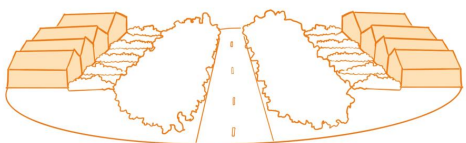
7. Verbetering infrastructureel
systeem

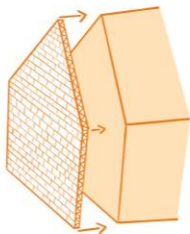
8. Werk

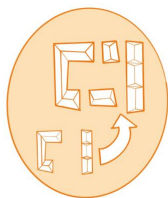
9. Relatie verbeteren tussen Groeikern en
polder

10. Ontwerpen van de tussenstad

11. Energietransitie en vervangingsopgave in
dienst van kwaliteitsverbetering woningvoorraad

12. Niet uitbreiden, maar
inbreiden

13. Diversificatie van de
woningvoorraad

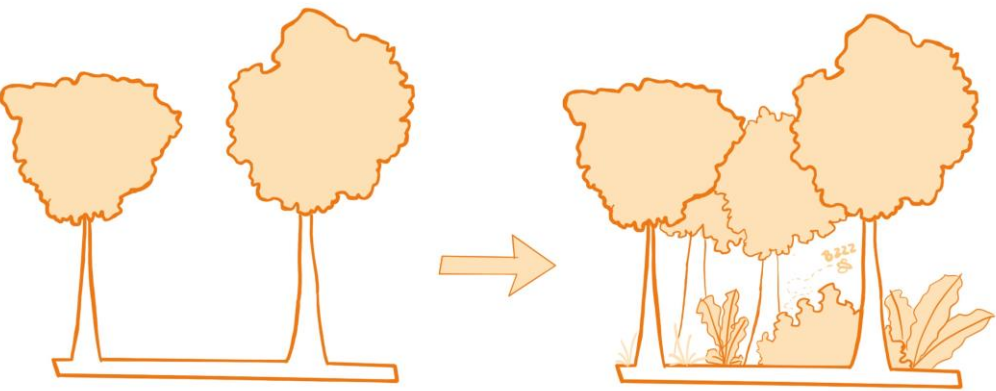

14. Collectieve voorzieningen als
ankerpunten in de wijk

15. Laat ook andermans ideeën toe

Alles groen, tenzij

Bomen planten!

De Maten, Apeldoorn

Atol, Lelystad

Biologische landbouw

De eerste biologisch-dynamische boeren aan de Bronsweg, juni 1986. V.l.n.r.: Jan Jonkman, Paul van Stiphout, Pieter Jan Eschauzier (medewerker van Willem Kips), Lieke Oostveen en Willem Kips. © Foto: Jan Blom

De biologische landbouw in cijfers

Nergens in Nederland zijn zoveel gecertificeerde biologische bedrijven te vinden als in Flevoland. De vruchtbare polderklei en het ruime areaal maken de provincie tot koploper.

127

gecertificeerde
biologische bedrijven in
Flevoland

58

biologische bedrijven in
de gemeente Dronten, de
grootste concentratie

Bron: BDEKO

Vliervelden, KettingHuis
Copyright: Sebastian van Damme

(Auto)mobilititeit

PARKEREN

Doorslag Nieuwegein

De Heeg Maastricht

Matendonk Apeldoorn

Matenveld Apeldoorn

Stroinkslanden-Zuid Enschede

Wold Lelystad

Oosterflank Rotterdam

Julianadorp Den Haag

Vergroot de diversiteit van de woningvoorraad

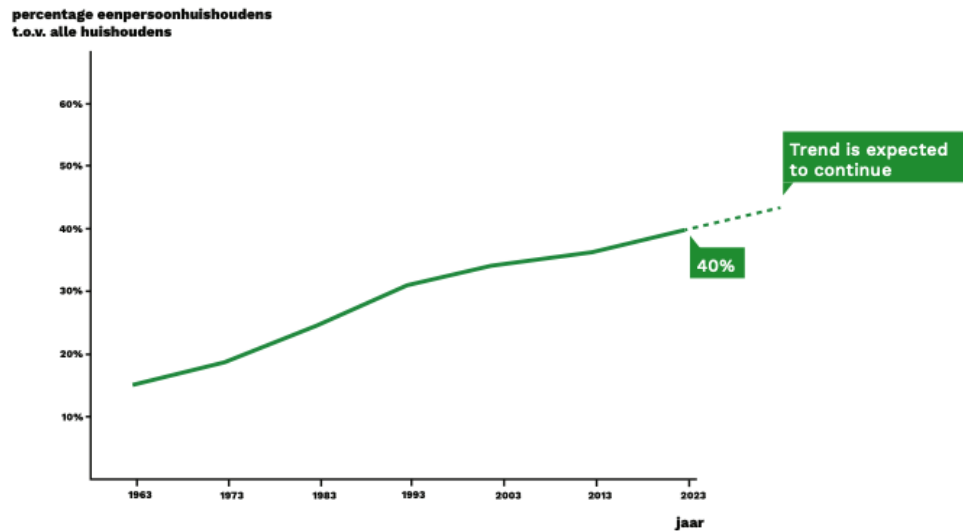
Studentenhuysvesting
(Campus Almere centrum. almere.nl)

Knarrenhof
(Knarrenhof Hoorn, *Noordhollands Dagblad*)

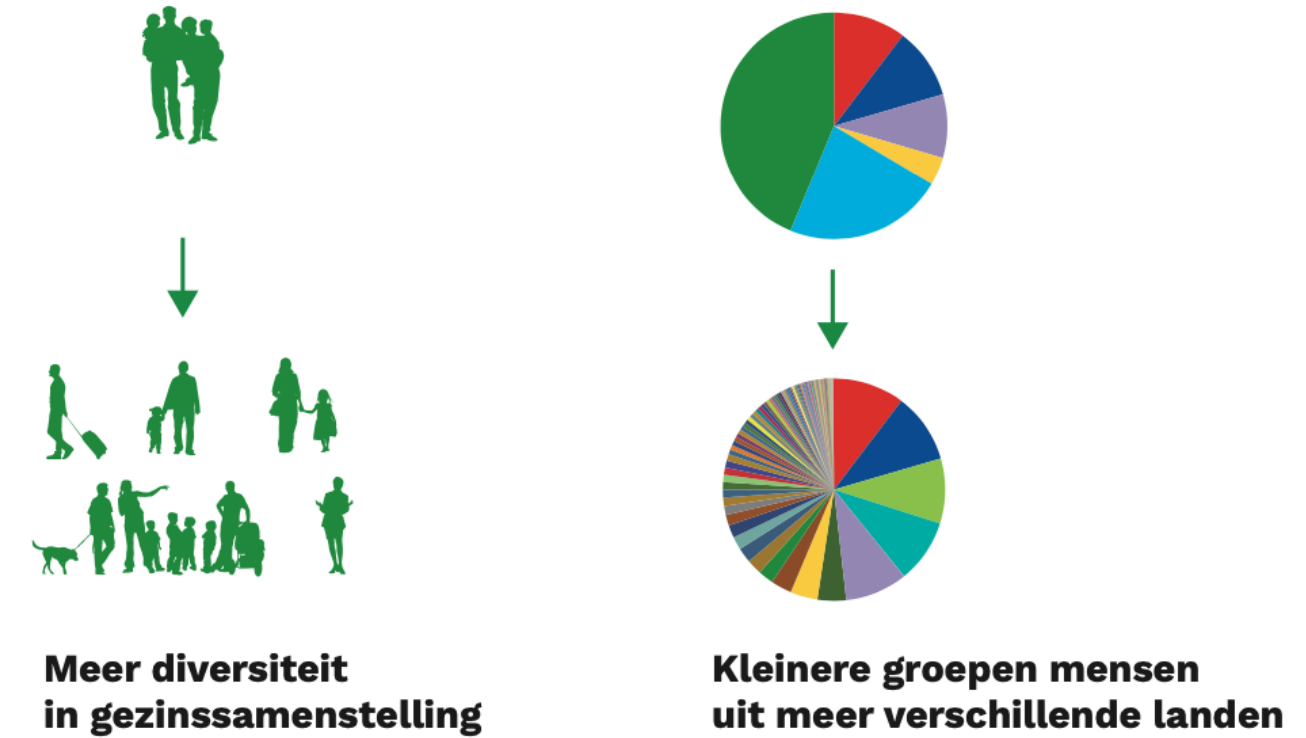

Teveel eengezinswoningen

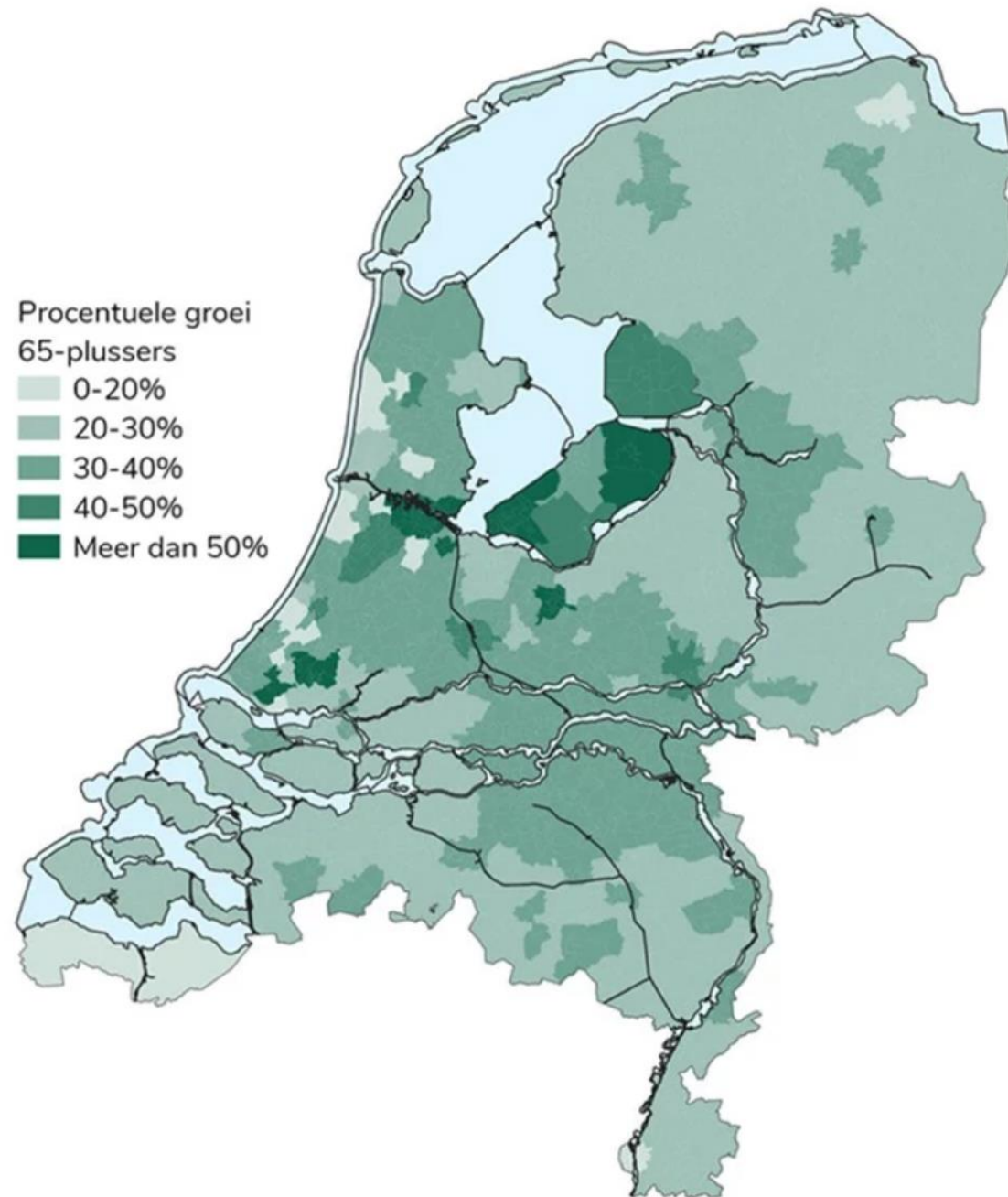
Het aantal eenpersoonshuishoudens neemt toe

bron: CBS
Rapport van de Staatscommissie demografische ontwikkelingen 2050 'Gematigde groei'

Past de klassieke 'rijtjeswoning' nog bij de toegenomen diversiteit van de bevolking?

Bron: Platform Woonopgave

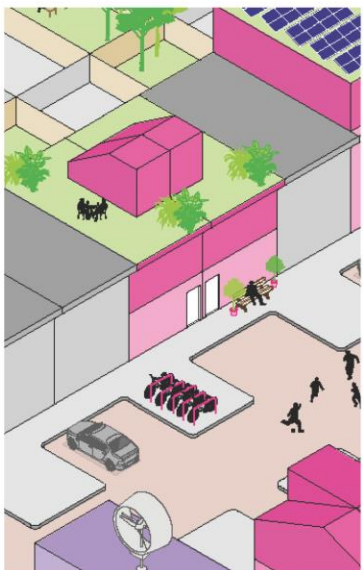
Groei 65-plussers tot 2030

Bron: SIRM

Splitsing eengezinswoningen

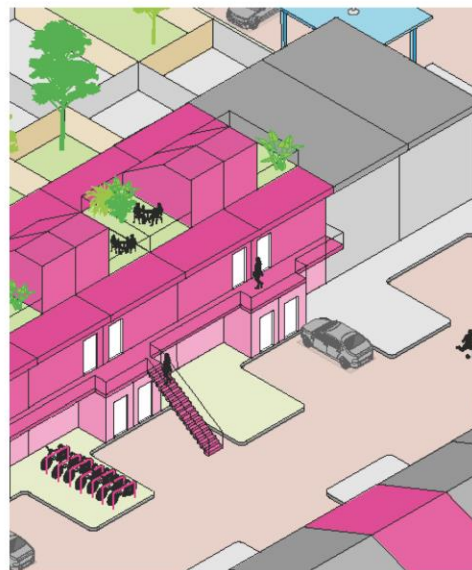
‘Beter Benutten Bestaande’
Platform Woonopgave
i.s.m. INTI

horizontaal
splitsen

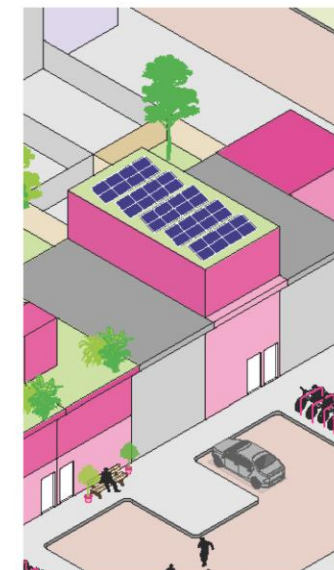
verticaal
splitsen

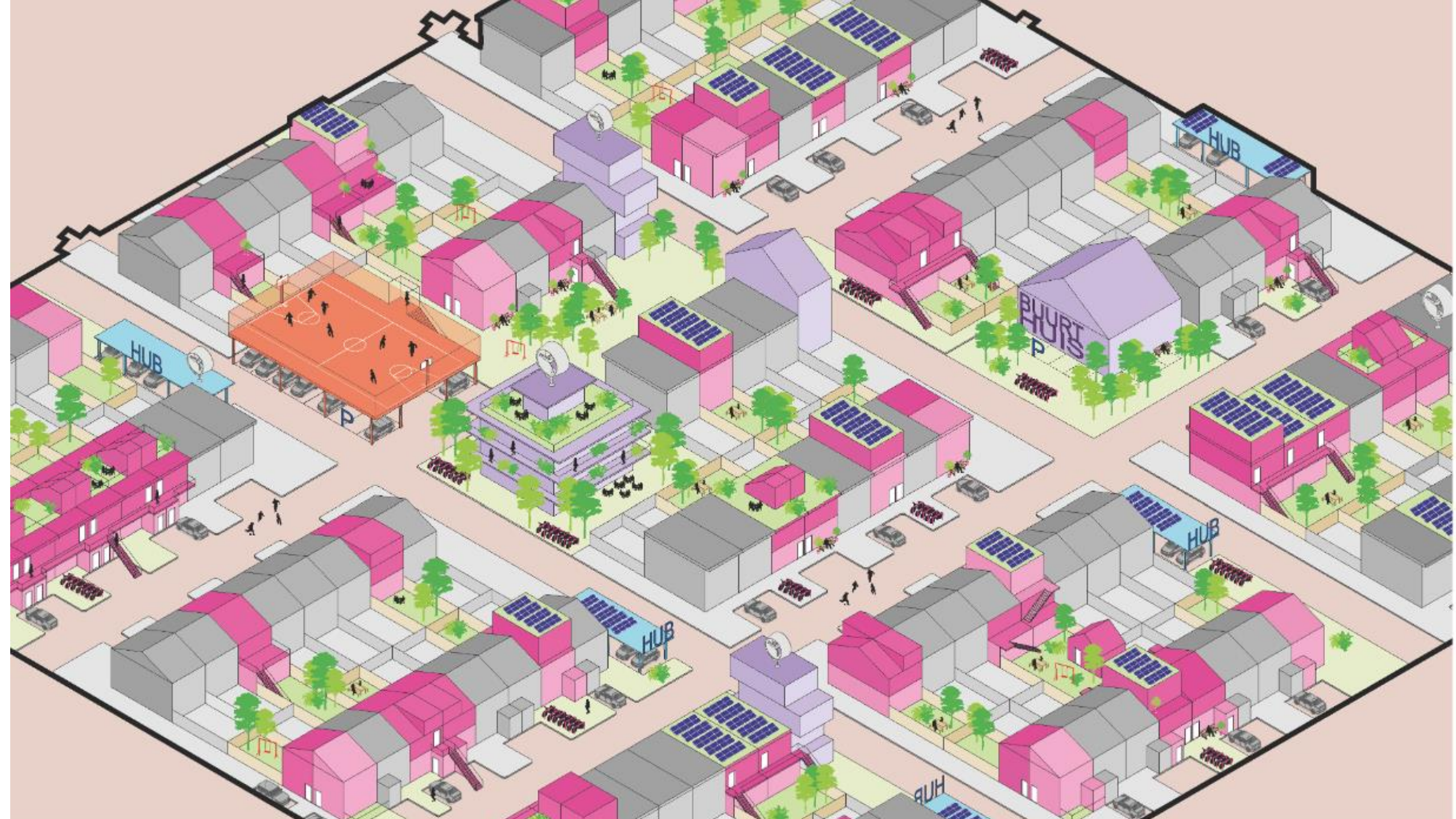
gebundeld
splitsen

collectief
splitsen

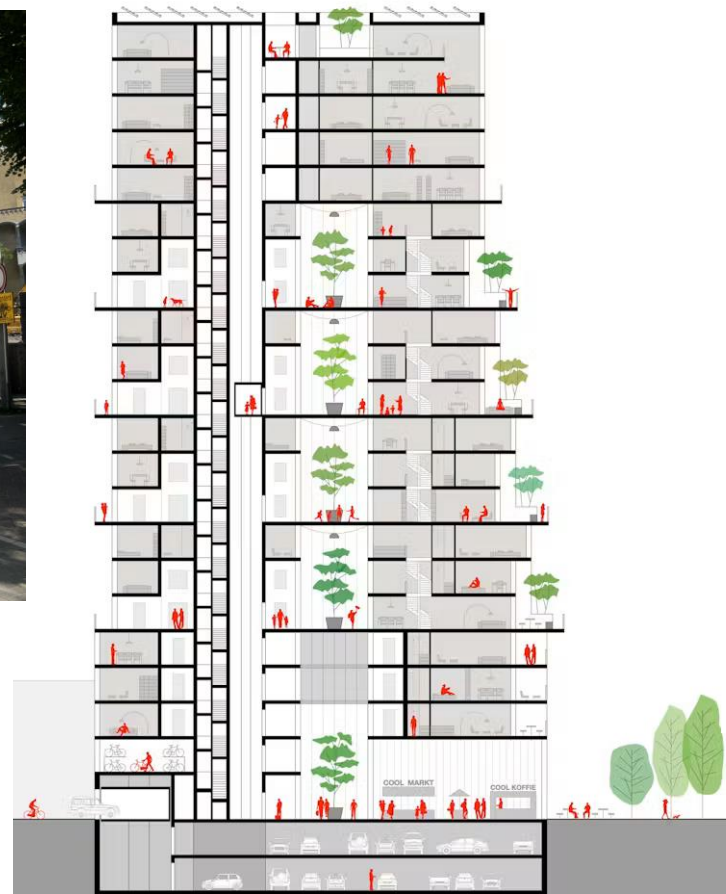
aanbouw &
splitsen

Gestapelde eengezinswoningen

Van Bergen Kolpa,
de Maasbode ('Familyscraper'),
Rotterdam 2025

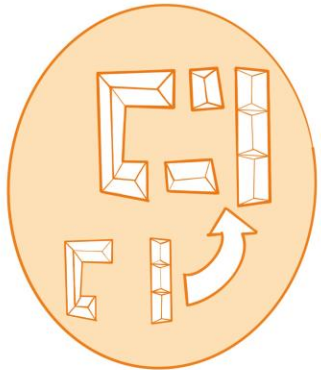

Niet alleen uitbreiden, maar ook inbreiden, optoppen, uitplinten

Referentiebeelden:

(architectuurMAKEN Rotterdam)

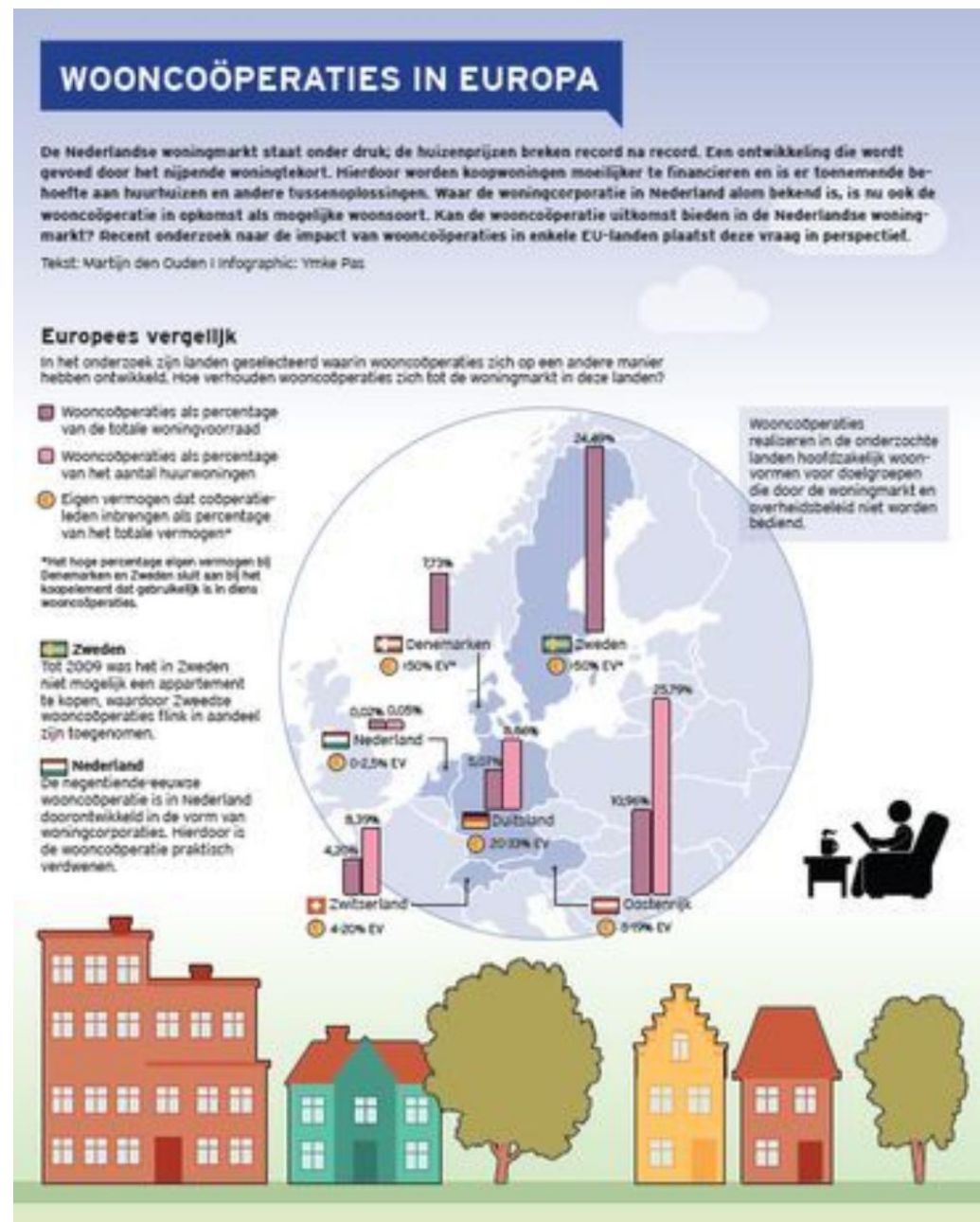

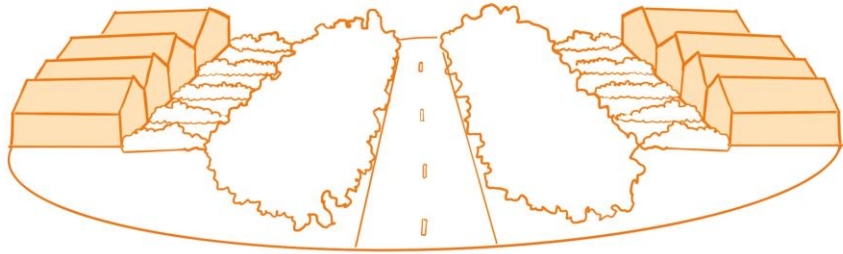
Diversiteit in opdrachtgevers en ontwikkelaars

De Nieuwe Meent,
Amsterdam

Ontwerpen van de tussenstad

(Infrastruct Zoetermeer)

Impressie van de nieuwe Stadsstraat Afrikaweg, copyright BURA

(Zoetermeer)

(Almere)

Collectieve voorzieningen als ankerpunten in de wijk – ook straks

(oma.com)

De Voetnoot in 1993. Beeld Stadsarchief Almere (Uos Jongerius)

Renovatie in Stedenwijk, Almere

Energietransitie

**Stadsvernieuwing vraagt om
een integrale aanpak, samenwerking en participatie**

Vervangingsopgave

Afgehaakt Nederland.

“De wraak van plekken die er niet toe doen”

Almere

Spijkenisse

Button:
“Voor groepsimmmuniteit.. Hier likken”

Spijkenisse

Verder lezen: